ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ 12ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1982 [1]

Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων κατά Ἰρλανδίας

«Μή ἐκτέλεση τῆς ὁδηγίας 77/91/ΕΟΚ»

Ὑπόθεση 151/81

Περίληψη

Κράτη μέλη — Ὑποχρεώσεις — Ἐκτέλεση τῶν ὁδηγιῶν — Μή τήρηση τῶν προθεσμιῶν ἐφαρμογῆς — Αἰτιολόγηση τῆς παραβάσεως — Ἀνεπίτρεπτο
(Συνθήκη ΕΟΚ, ἄρθρο 169)

Κράτος μέλος δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ διατάξεις, τήν ἀκολουθουμένη πρακτική ἤ καταστάσεις τῆς ἐσωτερικῆς ἐννόμου τάξεώς του γιά νά δικαιολογήσει τήν μή τήρηση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπό τίς κοινοτικές ὁδηγίες.

Ἐπειδή οἱ κυβερνήσεις τῶν κρατῶν μελῶν μετέχουν στό νομοπαρασκευαστικό ἔργο γιά τήν θέσπιση τῶν ὁδηγιῶν, ὀφείλουν νά εἶναι σέ θέση νά ἐπεξεργασθοῦν, ἐντός τῆς ταχθείσης γιά τήν ἐφαρμογή τους προθεσμίας, τό σχέδιο τῶν ἀπαραιτήτων πρός τοῦτο νομοθετικῶν διατάξεων.

Στήν ὑπόθεση 151/81,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν νομικό της σύμβουλο Anthony McClellan, μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβοῦργο τόν Oreste Montalto, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Louis J. Dockery, Chief State Solicitor, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν δικηγόρο James O'Reilly, Barrister at Law, μέ τόπο ἐπιδόσεων στό Λουξεμβοῦργο τήν πρεσβεία τῆς Ἰρλανδίας,

καθ' ἧς,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: ἡ ἀγγλική.

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ Ἰρλανδία, μή θεσπίζοντας ἐντός τῶν ταχθεισῶν προθεσμιῶν τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν δεύτερη ὁδηγία, 77/91, τοῦ Συμβουλίου, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμοῦ τῶν ἐγγυήσεων πού ἀπαιτοῦνται στά κράτη μέλη ἐκ μέρους τῶν ἑταιριῶν, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58, δεύτερη παράγραφος, τῆς συνθήκης, γιά τήν προστασία τῶν συμφερόντων τῶν ἑταίρων καί τῶν τρίτων, μέ σκοπό νά καταστοῦν οἱ ἐγγυήσεις αὐτές ἰσοδύναμες ὅσον ἀφορᾶ τήν σύσταση τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας καί τή διατήρηση καί τίς μεταβολές τοῦ κεφαλαίου της, παρέβη ὑποχρέωση πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο ἀπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, A. O'Keeffe, U. Everling καί A. Χλωρό, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, Mackenzie Stuart καί T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: Sir Gordon Slynn
γραμματεύς: P. Heim

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας, τά αἰτήματα, καθώς καί οἱ ἰσχυρισμοί καί τά ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων ἔχουν συνοπτικῶς ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά

Τό ἄρθρο 54, παράγραφος 3, στοιχεῖο ζ), τῆς συνθήκης ΕΟΚ προβλέπει ὅτι τό Συμβούλιο καί ἡ Ἐπιτροπή ἀσκοῦν τά καθήκοντα πού τούς ἔχουν ἀνατεθεῖ σχετικά μέ τό δικαίωμα ἐγκαταστάσεως ἰδίως μέ τόν συντονισμό, κατά τό ἀναγκαῖο μέτρο καί μέ τόν σκοπό νά τίς καταστήσουν ἰσοδύναμες, τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγυήσεων ὑπό τῶν κρατῶν μελῶν ἐκ μέρους τῶν ἑταιριῶν, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58, παράγραφος 2, (τῶν ἑταιριῶν ἀστικοῦ ἤ ἐμπορικοῦ δικαίου, συμπεριλαμβανομένων τῶν συνεταιρισμῶν, καί τῶν ἄλλων νομικῶν

προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, μέ ἐξαίρεση ἐκείνων πού δέν ἐπιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό), γιά τήν προστασία τῶν ἑταίρων καί τῶν τρίτων.

Στίς 18 Δεκεμβρίου 1961 τό Συμβούλιο ἐθέσπισε «Γενικό Πρόγραμμα γιά τήν κατάργηση τῶν περιορισμῶν στήν ἐλευθερία ἐγκαταστάσεως ἐντός τῆς ΕΟΚ» (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 06/001, σ. 7). Στόν τίτλο VI τοῦ προγράμματος αὐτοῦ ὁρίζεται ὅτι πρό τῆς λήξεως τοῦ δευτέρου ἔτους τοῦ δευτέρου σταδίου τῆς μεταβατικῆς περιόδου προβλέπεται νά ἐπιτελεσθεῖ ὁ συντονισμός, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀναγκαῖος καί μέ σκοπό νά καταστήσει ἰσοδύναμες τίς ἐγγυήσεις πού ἀπαιτοῦνται στά κράτη μέλη ἀπό τίς ἑταιρίες, γιά τήν προστασία τῶν συμφερόντων τόσο τῶν ἑταίρων ὅσο καί τῶν τρίτων.

Κατ' ἐφαρμογή τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, τό Συμβούλιο μετά ἀπό τήν πρώτη ὁδηγία, τήν 68/151/ΕΟΚ, τῆς 9ης Μαρτίου 1968, ἐθέσπισε τήν δεύτερη ὁδηγία, τήν 77/91/ΕΟΚ, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμοῦ τῶν ἐγγυήσεων πού ἀπαιτοῦνται στά κράτη μέλη ἐκ μέρους τῶν ἑταιριῶν, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58, δεύτερη παράγραφος, τῆς συνθήκης, γιά τήν προστασία τῶν συμφερόντων τῶν ἑταίρων καί τῶν τρίτων, μέ σκοπό νά καταστοῦν οἱ ἐγγυήσεις αὐτές ἰσοδύναμες ὅσον ἀφορᾶ τήν σύσταση τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας καί τήν διατήρηση καί τίς μεταβολές τοῦ κεφαλαίου της (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 06/001, σ. 230).

Ἡ ὁδηγία 77/91 ἐκοινοποιήθη στά κράτη μέλη στίς 16 Δεκεμβρίου 1976. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 43 τῆς ὁδηγίας αὐτῆς, τά κράτη μέλη ὑπεχρεοῦντο νά θέσουν σέ ἰσχύ τίς ἀναγκαῖες νομοθετικές, κανονιστικές καί διοικητικές διατάξεις γιά νά συμμορφωθοῦν μέ τήν ὁδηγία ἐντός δύο ἐτῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της, δηλαδή μέχρι τίς 16 Δεκεμβρίου 1978, καί νά ἐνημερώσουν ἀμέσως τήν Ἐπιτροπή περί αὐτοῦ.

Διαπιστώνοντας ὅτι ἡ Ἰρλανδία δέν εἶχε θεσπίσει ἐντός τῶν προθεσμιῶν πού εἶχαν ταχθεῖ τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας καί ὅτι ἐν πάση περιπτώσει οὐδεμία πληροφορία τῆς εἶχε παρασχεθεῖ σχετικῶς, ἡ Ἐπιτροπή ἐκίνησε, μέ ἐπιστολή τῆς 8ης Ἰανουαρίου 1980, κατά τοῦ ὡς ἄνω κράτους μέλους τήν διαδικασία τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

Μέ τήν ἐπιστολή αὐτή ἡ Ἐπιτροπή διεπίστωνε ὅτι ἡ Ἰρλανδία, μή θέτοντας σέ ἰσχύ τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά τήν μεταφορά τῆς ὁδηγίας στό ἐθνικό δίκαιο, εἶχε παραβεῖ τίς ὑποχρεώσεις της, ἐκάλει δέ τήν ἰρλανδική κυβέρνηση νά διατυπώσει τίς παρατηρήσεις της ἐντός δύο μηνῶν.

Μέ ἐπιστολή τῆς 24ης Μαρτίου 1980, ἡ Μόνιμη Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἰρλανδίας στίς Κοινότητες ἐγνωστοποίησε στήν Ἐπιτροπή ὅτι ἡ νομοθεσία γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας εὑρίσκετο στό στάδιο τῆς προπαρασκευῆς καί ὅτι σύντομα θά κατετίθετο στό Κοινοβούλιο νόμος πού θά συνεδύαζε τίς διατάξεις τῆς πρώτης καί τῆς δευτέρας ὁδηγίας.

Κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 169, παράγραφος 1, τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἡ Ἐπιτροπή διετύπωσε στίς 29 Σεπτεμβρίου καί ἐκοινοποίησε στίς 8 Ὀκτωβρίου 1980 αἰτιολογημένη γνώμη, μέ τήν ὁποία διεπίστωνε τήν παράβαση ἐκ μέρους τῆς Ἰρλανδίας τῶν ὑποχρεώσεών της καί τήν ἐκάλει νά θεσπίσει ἐντός δύο μηνῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς αἰτιολογημένης γνώμης τά ἀναγκαῖα γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας μέτρα.

Μέ ἐπιστολή τῆς 21ης Νοεμβρίου 1980, ἡ Μόνιμη Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἰρλανδίας ἐνημέρωσε τήν Ἐπιτροπή ἐπί τοῦ ὅτι ἡ κατάθεση στό Κοινοβούλιο τοῦ νόμου περί τῶν δύο πρώτων ὁδηγιῶν στό ἐσωτερικό δίκαιο δέν θά ἠδύνατο νά γίνει πρίν ἀπό τίς ἀρχές τοῦ ἔτους 1981: ἡ διαδικασία τῆς ἐναρμονίσεως τοῦ ἑταιρικοῦ δικαίου ἀπαιτεῖ πολυά-

ριθμες πρωτοβουλίες σέ διάφορα στάδια καί πρέπει μᾶλλον νά βασισθεῖ σέ πρωτογενές δίκαιο καί ὄχι παράγωγο, ἐνῶ πρέπει νά ἐπέλθει στό ἰρλανδικό δίκαιο σημαντικός ἀριθμός περιπλόκων τροπολογιῶν τεχνικῆς φύσεως.

II — Ἔγγραφη διαδικασία

Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στίς 12 Ἰουνίου 1981, ἡ Ἐπιτροπή προσέφυγε στό Δικαστήριο κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 169, παράγραφος 1, τῆς συνθήκης ΕΟΚ, κατά τῆς Ἰρλανδίας, στήν ὁποία προσάπτει παράβαση λόγω μή ἐκτελέσεως τῆς ὁδηγίας 77/91.

Ἡ ἔγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικῶς. Ἡ Ἐπιτροπή παρητήθη τοῦ δικαιώματος ὑποβολῆς ἀπαντήσεως.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριο ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή ἀποδείξεων. Ἐκάλεσε πάντως τήν ἰρλανδική κυβέρνηση νά τοῦ γνωστοποιήσει ἐγγράφως τήν ἀκριβή ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς νομοθετικῆς διαδικασίας γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας: ἀπό τήν ἀπάντηση τῆς ἰρλανδικῆς κυβερνήσεως προκύπτει ὅτι κατά τό τέλος τοῦ 1981 κανένα νομοσχέδιο δέν εἶχε ἀκόμη κατατεθεῖ στό Κοινοβούλιο.

III — Αἰτήματα τῶν διαδίκων

Ἡ *Ἐπιτροπή* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά ἀναγνωρίσει ὅτι ἡ Ἰρλανδία, παραλείποντας νά θεσπίσει ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν δεύτερη ὁδηγία, 77/91, τοῦ Συμβουλίου, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, παρέβη τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης·

— νά καταδικάσει τήν Ἰρλανδία στά δικαστικά ἔξοδα.

Ἡ *ἰρλανδική κυβέρνηση* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά ἀπορρίψει τήν προσφυγή,

— ἐπικουρικῶς, νά ἀναβάλει τήν ἔκδοση τῆς ἀποφάσεώς του ἐν ἀναμονῇ τῆς θεσπίσεως τῆς ἀπαραίτητης γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας ἰρλανδικῆς νομοθεσίας.

IV — Ἰσχυρισμοί καί ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων κατά τήν ἔγγραφη διαδικασία

Ἡ *Ἐπιτροπή* ὑπενθυμίζει ὅτι, κατά τό ἄρθρο 189, τρίτο ἑδάφιο, τῆς συνθήκης ΕΟΚ, οἱ ὁδηγίες δεσμεύουν τό κράτος μέλος στό ὁποῖο ἀπευθύνονται, ὅσον ἀφορᾶ τό ἐπιδιωκόμενο ἀποτέλεσμα, ἀφήνοντας πάντως τήν ἐπιλογή τοῦ τύπου καί τῶν μέσων στήν ἁρμοδιότητα τῶν ἐθνικῶν ἀρχῶν. Ὁ δεσμευτικός χαρακτήρας τῶν ὁδηγιῶν συνεπάγεται τήν ὑποχρέωση τῶν κρατῶν μελῶν νά τηροῦν τίς προθεσμίες πού οἱ ὁδηγίες αὐτές θέτουν γιά τήν θέσπιση τῶν ἐσωτερικῶν ἐκτελεστικῶν διατάξεων.

Συντρέχει παράβαση τῆς συνθήκης ἐκ μέρους ἑνός κράτους μέλους ἀνεξαρτήτως τοῦ κρατικοῦ ὀργάνου, οἱ πράξεις ἤ οἱ παραλείψεις τοῦ ὁποίου προεκάλεσαν τήν μή ἐκτέλεση. Τό ἐν λόγω κράτος μέλος δέν δύναται νά δικαιολογήσει τήν παράβαση βάσει ἐσωτερικῶν διατάξεων, τῆς ἀκολουθουμένης στό ἐσωτερικό του πρακτικῆς ἤ ἰδιαιτέρων πραγματικῶν καταστάσεων σέ ἐθνικό ἐπίπεδο.

Οἱ ἀνωτέρω ἀρχές ἔχουν παγιωθεῖ στήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου.

Ἡ Ἰρλανδία, παραλείποντας νά λάβει ἐντός τῶν ταχθεισῶν προθεσμιῶν τά ἀναγκαῖα μέτρα ἐφαρμογῆς τῆς ὁδηγίας 77/91, παρέβη ἀναμφισβητήτως ὑποχρέωση πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης.

Ἡ *ἰρλανδική κυβέρνηση* ἀναφέρει ὅτι ἔχει ἤδη ἀρχίσει ἡ ἀπαραίτητη νομοθετική διαδικασία γιά τήν ἐνσωμάτωση τῆς ὁδηγίας 77/91. Ἡ ἰρλανδική νομοθεσία περί ἑταιριῶν, ὅπως προκύπτει ἀπό τά Companies Acts τῶν ἐτῶν 1963 ἕως 1977, πρέπει νά ὑποστεῖ οὐσιώδεις καί λεπτομερεῖς ἀλλαγές. Ἡ κυβέρνηση ἐνέκρινε τόν νόμο πού ὁ ἁρμόδιος ὑπουργός εἶχε ἑτοιμάσει σέ γενικές γραμμές, τόν Companies (Amendment) Bill τοῦ 1981. Τό νομοσχέδιο ἀνετέθη σέ ἕνα Parliamentary Draftsman, γιά νά τό συντάξει μέ τήν δέουσα προσοχή. Τό κείμενο πού θά καταρτισθεῖ θά κατατεθεῖ στό ἰρλανδικό Κοινοβούλιο.

Ἡ ἄσκηση τῆς ἁρμοδιότητος πού τό ἄρθρο 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ ἀπονέμει στό Δικαστήριο προϋποθέτει τήν γνώση ὅλων τῶν περιστατικῶν τῆς ὑποθέσεως καί κάποια κατανόηση γιά τά προβλήματα πού ἐνδέχεται νά ἀντιμετωπίζουν τά κράτη μέλη. Ἡ προσφυγή στό ἔνδικο αὐτό μέσο πρέπει νά γίνεται μέ περίσκεψη, ἰδίως ὅταν τά κράτη μέλη ἔχουν δείξει σαφῶς ὅτι κάνουν πᾶν ὅ,τι δύνανται, προκειμένου νά ἐπιφέρουν τίς ἀναγκαῖες νομοθετικές ἀλλαγές.

Οἱ ἀλλαγές πού ἀπαιτεῖ ἡ ὁδηγία 77/91 ἔχουν περίπλοκο χαρακτήρα καί ἡ ἐπεξεργασία τους ἀπαιτεῖ μεγάλα χρονικά περιθώρια· τό ὑπό ἐπεξεργασία σχέδιο νόμου ἀποτελεῖ μακροσκελές καί σύνθετο κείμενο. Ἡ σημειωθεῖσα καθυστέρηση στήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας ὀφείλεται ὄχι σέ οἱαδήποτε παραμέληση τῆς ὑποχρεώσεως γιά τήν θέσπιση τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας, ἀλλά μᾶλλον στό πολυσύνθετο τοῦ θέματος, τό ὁποῖο ἐξ ἄλλου δέν εἶναι παρά μία πλευρά ἀπό τίς πολυάριθμες ἄλλες πρωτοβουλίες πού ἔχουν ἀναληφθεῖ σέ κοινοτικό ἐπίπεδο στό πεδίο τοῦ ἑταιρικοῦ δικαίου. Τήν ὕπαρξη τῶν δυσχερειῶν αὐτῶν προσμαρτυρεῖ τό γεγονός ὅτι καί ἄλλα κράτη μέλη εὑρίσκονται σέ παρόμοια κατάσταση μέ τήν κατάσταση τῆς Ἰρλανδίας: ὅλα τά κράτη μέλη ἐπελήφθησαν τοῦ ἔργου τῆς θεσπίσεως τῆς ἀναγκαίας νομοθεσίας, συνήντησαν ὅμως δυσχέρειες ὅσον ἀφορᾶ τήν συμμόρφωσή τους πρός τήν ὁδηγία ἐντός ὁρισμένης προθεσμίας. Τά κράτη μέλη στήν πλειοψηφία τους ἔκριναν ὅτι ἡ ταχθεῖσα προθεσμία γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας ἦταν ἀνεπαρκής.

Τό Δικαστήριο εἶναι ἁρμόδιο νά ἐκτιμήσει ὅπως ἁρμόζει τίς ἐν λόγω πραγματικές καταστάσεις καί ὀφείλει νά ἀσκήσει στήν προκειμένη ὑπόθεση τήν ἐξουσία ἐκτιμήσεως πού ἔχει. Βεβαίως, ἀπό αὐστηρά νομικιστική ἄποψη, οἱ πραγματικές καταστάσεις αὐτές δέν δικαιολογοῦν καθυστερήσεις στήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας, πρέπει ἐν τούτοις νά ληφθεῖ ὑπ' ὄψη τό γεγονός ὅτι ἡ Ἰρλανδία εἶναι ἕτοιμη νά θεσπίσει τήν ἀναγκαία νομοθεσία καί ὅτι ἔχει ἤδη κινήσει ὅλη τήν νομοθετική διαδικασία πρός τήν κατεύθυνση αὐτή.

Ἑπομένως, ἡ προσφυγή τῆς Ἐπιτροπῆς δέν πρέπει νά ἐξετασθεῖ, ἀλλά νά ἀπορριφθεῖ, ἢ τουλάχιστον νά ἀναβληθεῖ ἡ ἔκδοση ἀποφάσεως ἐν ἀναμονῇ τῆς προσεχοῦς ἐφαρμογῆς τῆς νομοθεσίας πού τελεῖ ὑπό θέσπιση.

V — Προφορική διαδικασία

Ἡ *Ἐπιτροπή*, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν McClellan, καί ἡ *κυβέρνηση τῆς Ἰρλανδίας*, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν δικηγόρο O'Reilly, ἀγόρευσαν ἐν συντομία κατά τήν συνεδρίαση τῆς 28ης Ἀπριλίου 1982.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 22ας Ἰουνίου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 5 Ἰουνίου 1981, ἡ Ἐπιτροπή ἤσκησε δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή, μέ τήν ὁποία ζητεῖ νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ Ἰρλανδία, παραλείποντας νά θεσπίσει ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες ἐσωτερικές διατάξεις γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν δεύτερη ὁδηγία, 77/91, τοῦ Συμβουλίου, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμοῦ τῶν ἐγγυήσεων πού ἀπαιτοῦνται στά κράτη μέλη ἐκ μέρους τῶν ἑταιριῶν, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58, δεύτερη παράγραφος, τῆς συνθήκης, γιά τήν προστασία τῶν συμφερόντων τῶν ἑταίρων καί τῶν τρίτων, μέ σκοπό νά καταστοῦν οἱ ἐγγυήσεις αὐτές ἰσοδύναμες ὅσον ἀφορᾶ τήν σύσταση τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας καί τή διατήρηση καί τίς μεταβολές τοῦ κεφαλαίου της (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 06/001, σ. 230), παρέβη ὑποχρέωση πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης.

2 Κατά τό ἄρθρο 43 τῆς ὁδηγίας, τά κράτη μέλη ὑπεχρεοῦντο νά θέσουν σέ ἰσχύ τίς ἀναγκαῖες νομοθετικές, κανονιστικές καί διοικητικές διατάξεις ἐντός προθεσμίας δύο ἐτῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ὁδηγίας. Δεδομένου ὅτι ἡ ἐν λόγω ὁδηγία ἐκοινοποιήθη στήν Ἰρλανδία στίς 16 Δεκεμβρίου 1976, ἡ σχετική προθεσμία ἔληξε στίς 16 Δεκεμβρίου 1978.

3 Ἡ ἰρλανδική κυβέρνηση δέν ἀμφισβητεῖ ὅτι δέν ἐξεπλήρωσε τήν ὑποχρέωση αὐτή. Πάντως τονίζει ὅτι ἡ σημειωθείσα καθυστέρηση στήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας ὀφείλεται ὄχι σέ οἱαδήποτε ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τῆς Ἰρλανδίας ἤ τῶν ἁρμοδίων ἰρλανδικῶν ἀρχῶν σέ σχέση μέ τήν ἀνάγκη θεσπίσεως τῆς ἀπαραίτητης νομοθεσίας, ἀλλά κυρίως στό πολυσύνθετο τοῦ θέματος πού ἐξ ἄλλου δέν ἀποτελεῖ παρά μία πλευρά ἀπό τίς πολυάριθμες ἄλλες σύνθετες πρωτοβουλίες πού ἀνελήφθησαν σέ κοινοτικό ἐπίπεδο στό πεδίο τοῦ ἑταιρικοῦ δικαίου. Οἱ δυσχέρειες πού συνήντησαν ἡ Ἰρλανδία καί ἄλλα κράτη μέλη γιά τήν ἐφαρμογή τῆς ὁδηγίας ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ταχθείσα πρός τόν σκοπό αὐτό προθεσμία ἦταν ἀνεπαρκής.

4 Οἱ περιστάσεις αὐτές δέν εἶναι ἱκανές νά ἐξαλείψουν τήν παράβαση πού προσάπτεται στήν Ἰρλανδία. Κατά παγία νομολογία, ἕνα κράτος μέλος δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ διατάξεις, τήν ἀκολουθουμένη πρακτική ἤ καταστάσεις τῆς ἐσωτερικῆς ἐννόμου τάξεώς του γιά νά δικαιολογήσει τήν μή τήρηση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπό τίς κοινοτικές ὁδηγίες.

5 Πρέπει νά ὑπογραμμισθεῖ περαιτέρω ὅτι οἱ κυβερνήσεις τῶν κρατῶν μελῶν συμμετέχουν στίς ἐργασίες προπαρασκευῆς τῶν ὁδηγιῶν καί ὀφείλουν συνεπῶς νά εἶναι σέ θέση νά ἐκπονήσουν ἐντός τῆς τασσομένης προθεσμίας τό σχέδιο τῶν ἀναγκαίων γιά τήν ἐφαρμογή τους νομοθετικῶν διατάξεων. Ὅπως προκύπτει ὅμως ἀπό τίς παρασχεθεῖσες κατά τήν διάρκεια τῆς δίκης πληροφορίες, στό ἰρλανδικό κοινοβούλιο δέν εἶχε ἀκόμη ὑποβληθεῖ κανένα σχέδιο νόμου οὔτε κατά τήν λήξη τῆς προθεσμίας πρός ἐκτέλεση τῆς ὁδηγίας, ἀλλ' οὔτε καί κατά τήν ἡμέρα πού ἡ Ἐπιτροπή ἤσκησε τήν προσφυγή της.

6 Πρέπει νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ Ἰρλανδία, μή θεσπίζοντας ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν ὁδηγία 77/91 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, παρέβη τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

7 Κατά τό ἄρθρο 69, παράγραφος 2, τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἡττηθείς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα. Ἐπειδή ἡ καθ' ἧς ἠττήθη, πρέπει νά καταδικασθεῖ στά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἡ Ἰρλανδία, μή θεσπίζοντας ἐντός τῆς ταχθείσης προθεσμίας τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν δεύτερη ὁδηγία, 77/91, τοῦ Συμβουλίου, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμοῦ τῶν ἐγγυήσεων πού ἀπαιτοῦνται στά κράτη μέλη ἐκ μέρους τῶν ἑταιριῶν, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58, δεύτερη παράγραφος, τῆς συνθήκης, γιά τήν προστασία τῶν συμφερόντων τῶν ἑταίρων καί τῶν τρίτων, μέ σκοπό νά

καταστοῦν οἱ ἐγγυήσεις αὐτές ἰσοδύναμες ὅσον ἀφορᾶ τήν σύσταση τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας καί τή διατήρηση καί τίς μεταβολές τοῦ κεφαλαίου της, παρέβη τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

2) Καταδικάζει τήν Ἰρλανδία στά δικαστικά ἔξοδα.

	Mertens de Wilmars	O'Keeffe	Everling
Χλωρός	Pescatore	Mackenzie Stuart	Koopmans

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 12 Ὀκτωβρίου 1982.

Ὁ γραμματεύς

P. Heim

Ὁ πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ SIR GORDON SLYNN ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 1982 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Ἡ παρούσα ὑπόθεση ἀφορᾶ προσφυγή πού ἤσκησε ἡ Ἐπιτροπή, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, καί μέ τήν ὁποία ζητεῖ νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἡ Ἰρλανδία, παραλείποντας νά λάβει τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν δεύτερη ὁδηγία τοῦ Συμβουλίου περί ἐναρμονίσεως τοῦ ἑταιρικοῦ δικαίου (77/91, τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1976, ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 06/001, σ. 230) ἐντός τῆς προβλεπομένης σχετικῶς προθεσμίας πού τάσσει τό ἄρθρο 43 τῆς ἀνωτέρω ὁδηγίας, παρέβη τίς ὑποχρεώσεις πού ὑπέχει ἐκ τῆς συνθήκης. Ἡ σχετική προθεσμία ἔληξε τήν 16η Δεκεμβρίου 1978, δύο ἔτη μετά τήν κοινοποίηση τῆς ὁδηγίας στά κράτη μέλη.

Ἡ Ἰρλανδία οὐδόλως ἰσχυρίσθη, εἴτε μέ τίς γραπτές παρατηρήσεις της εἴτε προφορικῶς, ὅτι ἔλαβε πράγματι τά ἀπαραίτητα μέτρα γιά τήν συμμόρφωσή της πρός τήν ὁδηγία. Ἐδήλωσε ὅμως ὅτι ἐκίνησε τήν ἀπαραίτητη διαδικασία τῆς συντάξεως τοῦ σχετικοῦ σχεδίου νόμου. Ἐφιστᾶ τήν προσοχή τοῦ Δικαστηρίου ἐπί τριῶν δυσχερειῶν, στίς ὁποῖες ἀποδίδει τήν καθυστέρηση τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὁδηγίας. Ἡ

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἀγγλικά.